

USNESENÍ

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 18. srpna v Praze odvolání obžalovaného mladistvého D [redacted] U [redacted] narozeného [redacted] proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 19. dubna 2022, č. j. 4Tm 4/2020-1152, a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný mladistvý D [redacted] U [redacted] pod bodem 1 společně s již odsouzenými M [redacted] C [redacted] D [redacted] M [redacted] a mladistvým E [redacted] M [redacted] uznán vinným proviněným loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že: „[redacted] slovy „hele vezmeme si ty koloběžky“, napadli obžalovaní M [redacted] C [redacted] D [redacted] M [redacted] E [redacted] M [redacted] a D [redacted] U [redacted] poškozené J [redacted] R [redacted] nar. [redacted], a D [redacted] Š [redacted], nar. [redacted], tím způsobem, že jim ve chvíli, kdy jeli na elektrických koloběžkách po ulici [redacted] měrem na [redacted] přiběhl M [redacted] C [redacted] k poškozeným, zatarasil jim cestu, ti jej v tento moment objeli, proto M [redacted] C [redacted] společně D [redacted] M [redacted], E [redacted] M [redacted] a D [redacted] U [redacted] se za nimi rozběhli, E [redacted] M [redacted] s M [redacted] C [redacted] je srážejí údery pěstí a nárazy tělem z koloběžek, jedné se zmocňuje E [redacted] M [redacted] druhou sebere D [redacted] U [redacted], jezdí na nich, pak se střídají další členové skupiny a jezdili na nich. Poškození z místa utíkají a zastavují se u vozidla policie a hovoří s policisty, kteří však z místa bez dalšího odjíždějí. Poškození utíkají a skupina obžalovaných je pronásleduje a dochází k jednáním popisovaným dále.“
2. Pod bodem 5 byl obžalovaný mladistvý společně s již odsouzenými D [redacted] M [redacted] mladistvým L [redacted] Ž [redacted] a mladistvým P [redacted] G [redacted] uznán vinným proviněním výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že: „dne [redacted], v [redacted] na podestě [redacted] společně napadli poškozené J [redacted] R [redacted], nar. [redacted], J [redacted] B [redacted], nar. [redacted] a Š [redacted] Z [redacted], nar. [redacted] údery a kopy do oblasti hlavy a trupu.“
3. Za toto jednání mu bylo podle § 173 odst.1 tr. zákoníku za použití § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., § 33 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. uloženo úhrnné trestní opatření v trvání 24 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 36 měsíců, a to za současného vyslovení dohledu.
4. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný mladistvý prostřednictvím svého obhájce včasné odvolání, kterým napadl rozsudek v celém rozsahu. Odvolatel považuje napadený rozsudek za věcně nesprávný a nezákonný, neboť má za to, že mu nebylo prokázáno spáchání skutku pod bodem 1 obžaloby. Nepopírá, že by byl skutku přítomen, nicméně se na napadení poškozených nikterak nepodílel, když i napadený rozsudek označuje za původce násilí spoluobžalovaného M [redacted] a C [redacted]. On se pouze ex post na jedné z elektro koloběžek svezl, což ovšem učinily i další osoby, které však v dané věci vystupují jako svědci. Takové jednání však není protiprávní, natož pak trestné. Verze, že k napadení poškozených došlo po vzájemné domluvě slovy „hele vezmeme si ty koloběžky“ nemá oporu v provedeném dokazování, pročež odkazuje na jednotlivé výpovědi spoluobžalovaných a svědků. Nadto upozorňuje na absenci úmyslu, když se jednalo o volně dostupné koloběžky Lime a jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Dörflová.

zapůjčení stojí jen několik málo korun. Nebylo prokázáno, že by je chtěl odcizit, což je evidentní i z toho, že po incidentu koloběžky zůstaly ležet na místě. Setrvává tak na to, že se skutku nedopustil, i pokud by však vycházel z verze soudu, tak nebylo prokázáno, že tak bylo učiněno po vzájemné domluvě mezi spoluobžalovanými, když tvrzenou domluvu neslyšeli ani poškození, soud tak nesprávně dovodil z výpovědi svědka R. [REDACTED]

5. Pokud jde o skutek pod bodem 5, tak k tomu se obžalovaný mladistvý doznal, nicméně se neztotožňuje s tím, že by toto jednání dosáhlo intenzity provinění výtržnictví, pročez odkazuje na závěry Nejvyššího soudu, dle kterých ne každé napadení, byť k němu dojde veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, je výtržností ve smyslu trestního práva, taktéž tak nelze posuzovat každé fyzické napadení. V tomto případě tak došlo k porušení zásady subsidiarity trestní represe. Navrhl, aby Městský soud v Praze napadený rozsudek zrušil a sám ve věci rozhodl tak, že se zprošťuje obžaloby.
6. Městský soud v Praze podle § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal z podnětu podaného odvolání zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo a seznal, že odvolání obžalovaného mladistvého je nedůvodné.
7. Zdejší soud jako soud odvolací rozhoduje v této věci již podruhé, poté co první odsuzující rozsudek ze dne 25. května 2021 z podnětu odvolání obžalovaných, jakož i státního zástupce zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Soud prvního stupně měl za úkol doplnit dokazování za účelem posouzení příčetnosti obžalovaných mladistvých v době spáchání skutku a dále mu zdejší soud uložil opětovně posoudit skutek pod bodem 1) rozsudku, když skutková zjištění soudu prvního stupně odpovídala právní kvalifikaci provinění loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, a nikoliv provinění výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku tak, jak soud prvního stupně uzavřel. Za tím účelem dal soudu ke zvážení, zda svá skutková zjištění přehodnotí, případně doplní dokazování či pokud setrvá na svých původních skutkových závěrech tak bude muset změnit právní kvalifikaci.
8. Ve shodě s odůvodněním prvotního zrušujícího usnesení Městského soudu v Praze, tak ani nyní odvolací soud neshledal porušení procesních ustanovení v takové míře, aby se jednalo o podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu, případně takové, které by bránily odvolacímu soudu ve věci rozhodnout, a to ani v přípravném řízení, ani v řízení před soudem.
9. Soud prvního stupně dostal veškerým pokynům odvolacího soudu a provedl všechny potřebné a dostupné důkazy v souladu s § 2 odst. 5 tr. řádu a ty pak hodnotil tak, jak mu ukládá § 2 odst. 6 tr. řádu, tedy nejen jednotlivě, ale i ve vzájemných souvislostech. Pokud jde tedy o skutková zjištění soudu prvního stupně, tak ta jsou naprosto správná a úplná, plně odpovídají výsledkům provedení dokazování, ostatně odvolací soud ani v předchozím usnesení, kterým první meritorní rozsudek zrušil, soudu prvního stupně nevytýkal pochybení stran skutkových zjištění, vyjma skutku pod bodem 1) s tím, že skutková zjištění neodpovídala právní kvalifikaci.
10. Soud prvního stupně postupoval v naznačených intencích odvolacího soudu, když předseda senátu za účelem vyšetření duševního stavu všech obžalovaných přibral znalkyni z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie MUDr. Gabrielu Leblou. Ze znaleckého posudku, který znalkyně stvrdila při hlavním líčení, vyplynulo, že obžalovaný mladistvý v inkriminované době netrpěl forenzně významnou duševní poruchou, a to ani takovou na bázi užití alkoholu a byl schopen předvídat možné následky užití alkoholu na svoji osobu a své jednání. Jeho rozpoznávací schopnosti byla zachovalé a ovládací byly v důsledku požití alkoholu u adolescentní osoby s disharmonickým vývojem osobnosti snižena, nikoliv však forenzně významnou měrou. Odkázala pak i na znalecký posudek znalce dr. Vymětela a dr. Gayové,

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Dörflová.

vypracovaný v jiné trestní věci obžalovaného mladistvého, který koresponduje s jejími závěry ohledně osobnosti obžalovaného mladistvého.

11. Nynější námitky obhajoby směřují do hodnocení důkazů, co do skutkových zjištění pod bodem 1, kdy sporuje, že by zde existoval společný úmysl se zmocnit předmětných koloběžek. V tomto směru je nutné upozornit, že proces hodnocení důkazů je doménou soudu prvního stupně, nikoli věci vlastní hodnotící úvahy soudu odvolacího, ostatně když samotné důkazy jsou prováděny před soudem prvního stupně, který tedy i bezprostředně vnímá jednotlivé výpovědi obžalovaného, svědků či znalců. Odvolací soud do tohoto procesu může vstupovat pouze ojedinele, a to v případech, kdy ve věci provedené důkazy soudem prvního stupně nejsou hodnoceny v souladu s tr. řádem, což v této věci nenastalo.
12. Soud prvního stupně vzal za prokázané, že obžalovaný mladistvý se skutku pod bodem 1) dopustil společně s ostatními spoluobžalovanými, a to na základě předchozí domluvy. V dané věci pak není rozhodné, že poškozené z koloběžek srazili spoluobžalovaní M. [REDAKCE] a C. [REDAKCE] a obžalovaný mladistvý U. [REDAKCE] se koloběžky „pouze“ ihned zmocnil a jezdil na ni. V daném případě lze odkázat na ustálenou rozhodovací praxi vyšších soudů, dle které *„spolupachatelství je činnost, při níž všichni spolupachatelé nemusí jednat stejně. Také jejich činnost nemusí být stejně významná. Spolupachatelé vykonávají takovou činnost, která ve svém spojení a ve svém soubornu tvoří objektivní stránku skutkové podstaty trestného činu. Úmysl spolupachatelů směřuje k tomu, aby společným jednáním způsobili výsledek uvedený v zákoně. Skládá-li se činnost z několika složek, mohou tyto složky být rozděleny na jednotlivé spolupachatele tak, že jednotlivá jednání mohou provádět jednotliví pachatelé, avšak tato jednotlivá jednání ve svém soubornu naplňují skutkovou podstatu trestného činu. K naplnění pojmu spolupachatelství není třeba, aby se všichni spolupachatelé zúčastnili na trestné činnosti stejnou měrou, vybrž postačí i částečné přispění, a to třeba i v podřízené roli. Musí však být vedeno stejným úmyslem jako činnost ostatních pachatelů, neboť teprve tak se stává objektivně i subjektivně složkou děje tvořícího ve svém celku trestné jednání.“* (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. března 2015, sp. zn. 8 Tdo 137/2015)
13. Společný úmysl pak nelze ztotožňovat s výslovnou dohodou spolupachatelů, která není vyžadována (postačí konkludentní dohoda – srov. rozhodnutí č. 2180/1925 Sb. rozh. tr.).
14. Obžalovaný mladistvý si tak musel být vědom možnosti, že jednání jeho i ostatních spolupachatelů směřuje k spáchání provinění společným jednáním, a byl s tímto pro tento případ minimálně srozuměn, bez ohledu na to, že nebyl prvotním útočníkem.
15. Ani námitka, že nemohlo dojít k naplnění skutkové podstaty provinění loupeže s odkazem na to, že koloběžky poté zůstaly ležet na zemi bez povšimnutí, nemůže mít na právní kvalifikaci vliv. Je totiž nerozhodné, zda pachatel, který užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, si takovou věc chtěl přivlastnit, zničit ji, převést na jiného nebo jí jen přechodně užívat, jako tomu bylo v tomto případě. (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 1976, publikované pod. č. 51/1976 Sb. rozh. tr.)
16. To, že některé další osoby jednaly obdobně jako obžalovaný mladistvý, avšak nestojí před soudem, pak taktéž nemohlo zvrátit jeho vinu, když soud je v tomto případě vázán obžalobou a je tak na státním zástupci koho bude stíhat a koho nikoli.
17. Odvolací soud se pak neztotožnil ani s námitkou, že skutek pod bodem 5) napadeného rozsudku nedosáhl takové společenské škodlivosti, že by mělo být postupováno dle tr. zákoníku. Obžalovaný mladistvý společně s dalšími spoluobžalovanými napadl poškozené R. [REDAKCE], B. [REDAKCE] a Z. [REDAKCE] a to konkrétně údery a kopy do oblastí hlavy a trupu, a to na místě veřejném a veřejně, tedy nejméně před třemi přítomnými osobami.
18. Úvaha o tom, zda jde o čin, který s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, se uplatní za předpokladu, že posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Dörflová.

se vyskytujícími trestnými činy dané skutkové podstaty (srov. stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 30. 1.2013, sp. zn. Tpjn 301/2012. Je třeba zvažovat zejména význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění. V daném případě nelze při zhodnocení citovaných kritérií dospět k závěru, že by společenská škodlivost případu byla natolik nízká, že nedosahuje ani dolní hranice trestnosti běžně se vyskytujících trestných činů dané základní skutkové podstaty, a to zejména s ohledem na způsob vedení útoku, počet útočníků a i osobu obžalovaného mladistvého, když byt' nebyl dosud soudně trestán, tak byl sankcionován v rámci přestupkového práva.

19. Odvolací soud tak nenalezl žádný právní ani logický nedostatek, který by měl být soudu prvního stupně vytknut a z toho důvodu do hodnocení důkazů zasáhnout. Výrok o vině tak odvolací soud seznal jako zcela správný, jakož i zvolená právní kvalifikace.
20. Z podnětu podaného odvolání odvolací soud přezkoumal i výrok o trestním opatření. Obžalovaný mladistvý byl ohrožen uložením trestního opatření v rámci zákonné trestní sazby 1 roku až 5 let. Bylo mu tak uloženo trestní opatření v dolní polovině zákonné trestní sazby, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 36 měsíců, tedy na nejdelší možnou za současného vyslovení dohledu. Odvolací soud neseznal uložené trestní opatření za nepřiměřeně přísné, a to i vzhledem k tomu, že bylo obžalovanému mladistvému ukládáno úhrnné trestní opatření. Obžalovaný mladistvý s ohledem na to, že je v současné době vazebně stíhán v jiné trestní věci, tak nemohl nyní prokázat, že by postačovalo například uložení kratší zkušební doby, při zhodnocení jeho osoby, jakož i charakteru provinění, tak nelze uložené trestní opatření vnímat jako nepřiměřeně přísné. Jak z napadeného rozsudku pak patrně, tak soud prvního stupně vzal v potaz i jednání a participaci ostatních spoluobžalovaných, kdy porovnával míru účasti jednotlivých aktérů i jejich dosavadní způsob života.
21. Uložení trestního opatření tak nelze shledat jako nepřiměřeně přísné, což by byl jediný důvod, pro který byl odvolací soud mohl do tohoto výroku zasáhnout a případně jej korigovat. Ze všech shora uvedených důvodů Městský soud v Praze odvolání obžalovaného mladistvého jako nedůvodné zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustný další řádný opravný prostředek.

Praha 18. srpna 2022

JUDr. Libor Vávra, v.r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Dörflová.